

Raport

5 RODZINA 500+

Spis treści

1. Proces legislacyjny krok po kroku	4
2. Start programu	5
3. Zasady programu	6
4. „Rodzina 500 plus” w liczbach	8
5. Rodziny i samorządowcy o „Rodzina 500 plus”	28

1. Proces legislacyjny krok po kroku

Rząd rozpoczął prace na programem „Rodzina 500 plus” 1 grudnia 2015 roku. Zaprezentowana mapa drogowa wskazywała kolejne etapy. Start programu wyznaczono na 1 kwietnia 2016 roku.

Po uzgodnieniach międzyresortowych projekt trafił 19 grudnia 2016 r. do szerokich konsultacji społecznych. Każdy mógł zgłosić swoje uwagi do programu wysyłając wiadomość na specjalny adres mailowy. Opinie można było zgłaszać przez 30 dni. W sumie wpłynęło ponad 3 tysiące uwag i opinii.

Jeżeli będziemy mogli za jakiś czas pogratulować sobie sukcesu, to nie będzie to sukces polityków, nie będzie to sukces urzędników – to będzie sukces polskich rodzin

Beata Szydło
Premier RP

W ramach konsultacji społecznych minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska wraz z wiceministrami resortu odwiedzili wszystkie województwa, gdzie rozmawiali o programie „Rodzina 500 plus” z przedstawicielami gmin i organizacji pozarządowych.

Ponad 4,5 tys. przebytych kilometrów oraz 36 godzin spotkań to bilans konsultacji społecznych w regionach. Rozmowy prowadzone były w Urzędach Wojewódzkich.

Projekt ustawy wprowadzającej świadczenie wychowawcze został przyjęty przez Radę Ministrów 1 lutego. Po przyjęciu ustawy przez Sejm i Senat 17 lutego ustawę podpisał Prezydent Andrzej Duda.

Rozpoczęło się *vacatio legis*, czyli okres, w którym samorządy przygotowywały się do wejścia w życie programu. W ciągu tygodnia od publikacji ustawy w Dzienniku Ustaw (17 lutego), przekazano samorządom środki finansowe na jej wdrożenie. 19 lutego rozpoczęły się szkolenia dla pracowników gmin, którzy mieli obsługiwać program „Rodzina 500 plus”. Pracownicy resortu rodziny odwiedzili wszystkie województwa. Przeszkolono prawie 4 tys. osób. Samorządy na obsługę programu otrzymują 2 proc. prowizji od wartości wypłaconych świadczeń.

We wszystkich województwach a także w resorcie rodziny uruchomiono specjalne infolinie, za pośrednictwem których można było uzyskać informacje dotyczące programu „Rodzina 500 plus”.

Ważnym etapem prac nad uruchomieniem programu było podpisanie porozumień z bankami, za pośrednictwem których można elektronicznie składać wnioski o świadczenie. Do programu włączyło się do tej pory 21 banków.

2. Start programu

Program „Rodzina 500 plus” wszedł w życie 1 kwietnia 2016 r. W pierwszych dniach najczęściej wniosków składano online przez jeden z czterech dostępnych e-kanalów: bankowość elektroniczną, PUE ZUS, Emp@tię lub ePUAP.

W ciągu pierwszego tygodnia od startu programu złożono w sumie milion wniosków.

Jeśli wniosek o świadczenie wychowawcze był złożony w ciągu pierwszych trzech miesięcy od startu programu (od 1 kwietnia do 1 lipca) to świadczenie wypłacone jest z wyrównaniem od 1 kwietnia. Po tym czasie świadczenia wypłacane są od miesiąca złożenia wniosku. Wnioski złożone do 1 lipca br. mogły być rozpatrywane przez samorządy w ciągu trzech miesięcy licząc od daty wpłynięcia.

Wraz ze startem programu ruszyła szeroka akcja informacyjna w regionach. W Polskę ruszyły busy 500 plus. To mobilne punkty informacyjne, w których pracownicy Urzędów Wojewódzkich udzielali porad i odpowiedzi na temat programu „Rodzina 500 plus”. Akcja trwała do końca czerwca.

W ciągu trzech miesięcy jej trwania pracownicy urzędów wojewódzkich odwiedzili wszystkie gminy, przejechali ponad 205 tys. km i udzielili ponad 30 tys. porad.

Podsumowanie akcji Bus 500 plus

ponad
205 tys.
przejechanych kilometrów

6,2 tys.
godzin spotkań

ponad **138 tys.**
przekazanych pisemnych instrukcji
jak wypełnić wniosek

około **15 tys.**
wydanych formularzy

ponad **30 tys.**
udzielonych porad

prawie **6 tys.** osób uzyskało
pomoc w wypełnieniu wniosku

3. Zasady programu

Świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie rodzice otrzymają niezależnie od dochodu na drugie i kolejne dzieci do ukończenia przez nie 18. roku życia. W przypadku rodzin z dochodem poniżej 800 zł netto na osobę wsparcie otrzyma rodzina także na pierwsze lub jedyne dziecko. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe wynosi 1200 zł netto.

Świadczenie przyznawane jest na wniosek. Można złożyć go w urzędzie lub przez internet za pomocą jednego z czterech dostępnych kanałów: bankowości elektronicznej, PUE ZUS, Emp@tii lub EPUAP.

Wniosek „Rodzina 500 plus” można złożyć w dowolnym momencie. Świadczenie wypłacone będzie od miesiąca, w którym złożymy wniosek.

Jeśli złożymy wniosek przed 10. dniem danego miesiąca wtedy pieniądze otrzymamy do końca tego miesiąca. Jeśli wniosek złożymy po 10. dniu miesiąca wtedy świadczenie trafi do nas końca kolejnego miesiąca, ale z wyrównaniem za miesiąc w którym złożymy wniosek.

1 lipca to był ostatni dzień, kiedy mogliśmy złożyć wniosek o świadczenie rodzina 500 plus, by otrzymać je z wyrównaniem za trzy miesiące, czyli od 1 kwietnia br.

Jeśli złożymy wniosek przed 1 lipca, ale popełniliśmy w nim błąd nadal mamy szansę, aby otrzymać świadczenie w wyrównaniu od kwietnia. Jeśli okaże się, że wniosek zawiera błędy, zostaniemy poproszeni o ich poprawienie. Będziemy mieli na to do 14 dni. Jeżeli zrobimy to w terminie wyznaczonym przez gminę wówczas otrzymamy świadczenie wychowawcze od 1 kwietnia 2016 r.

W tym roku, wyjątkowo, aby uniknąć składania wniosków dwa razy, świadczenie jest przyznawane na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. W kolejnych latach będzie przyznawane od 1 października do 30 września kolejnego roku. Wnioski w kolejnych latach, począwszy od 2017 r., będzie można składać od 1 sierpnia.

Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego przysługuje także na każde dziecko do 18. r.ż. umieszczone w pieczy zastępczej.

W ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadzono dwa świadczenia: dodatek wychowawczy oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dziecka w tej placówce.

Dodatek wychowawczy przysługuje na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, bez względu na kryterium dochodowe. Jest on udzielany na wniosek rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

W przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego, na każde dziecko umieszczone w tej placówce, przysługuje do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dziecka w tej placówce. Dodatek ten przysługuje na wniosek dyrektora placówki.

4. „Rodzina 500 plus” w liczbach*

*stan na 1 lipca 2016 r.

Jak poprawi się sytuacja rodzin?

Rodzina 2+1
z dochodem 1356 zł

wzrost o
37%

Rodzina 2+2
z dochodem 2711 zł

wzrost o
37%

Rodzina 2+3
z dochodem 2711 zł

wzrost o
55%

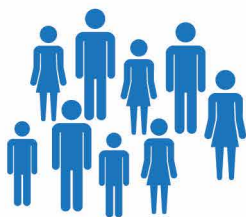
2,7

mln rodzin*

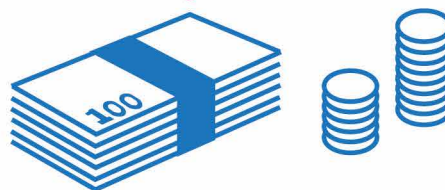
3,8

mln dzieci*

6000 zł

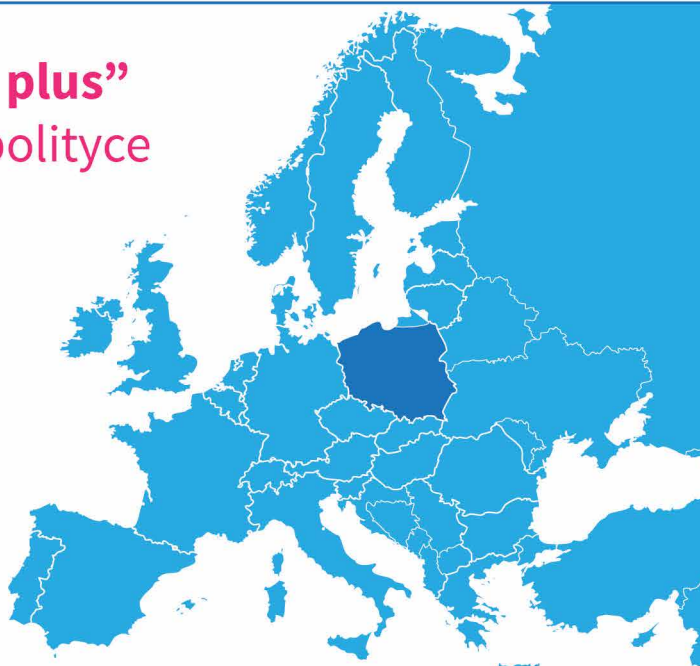
rocznie na wychowanie dziecka

*Szacowana liczby rodzin i dzieci objętych programem "Rodzina 500 plus"

Program "Rodzina 500 plus"
to **pierwszy** w polskiej polityce
rodzinnej program,
który jest **uniwersalny**.

Podobne rozwiązania
obowiązują w 21
na 32 kraje UE, EOG
i Szwajcarii.

Do 1 lipca br. wydano 2 230 423 decyzje, co oznacza, że 85% wniosków zostało już rozpatrzonych. Dzięki programowi „Rodzina 500 plus” do rodzin trafiło już prawie 5 mld zł, w tym 70,5 mln zł na dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

2,61 mln
złożonych wniosków

2,23 mln
wydanych decyzji

to
85%
realizacji złożonych wniosków

9,81 mln wypłaconych świadczeń

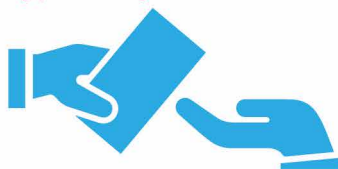
ok. **4,89 mld zł**
trafiło już do rodzin

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

47,7 tys.
złożonych wniosków

142,5 tys.
wypłaconych świadczeń

70,5 mln
trafiło do rodzin

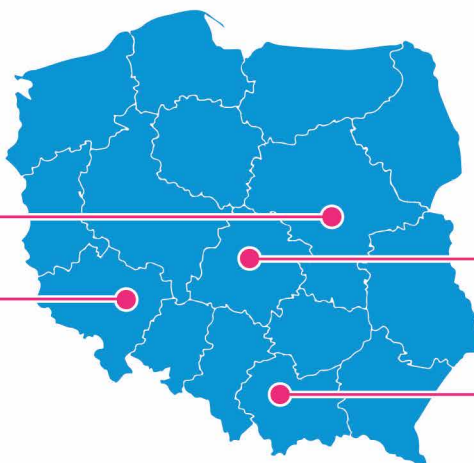
Najwięcej wniosków złożono w Warszawie (ponad 101,9 tys.), Krakowie (ponad 42,4 tys.), Łodzi (ponad 37,1 tys.) oraz we Wrocławiu (ponad 33,1 tys. wniosków).

Warszawa (ponad 101,9 tys.)

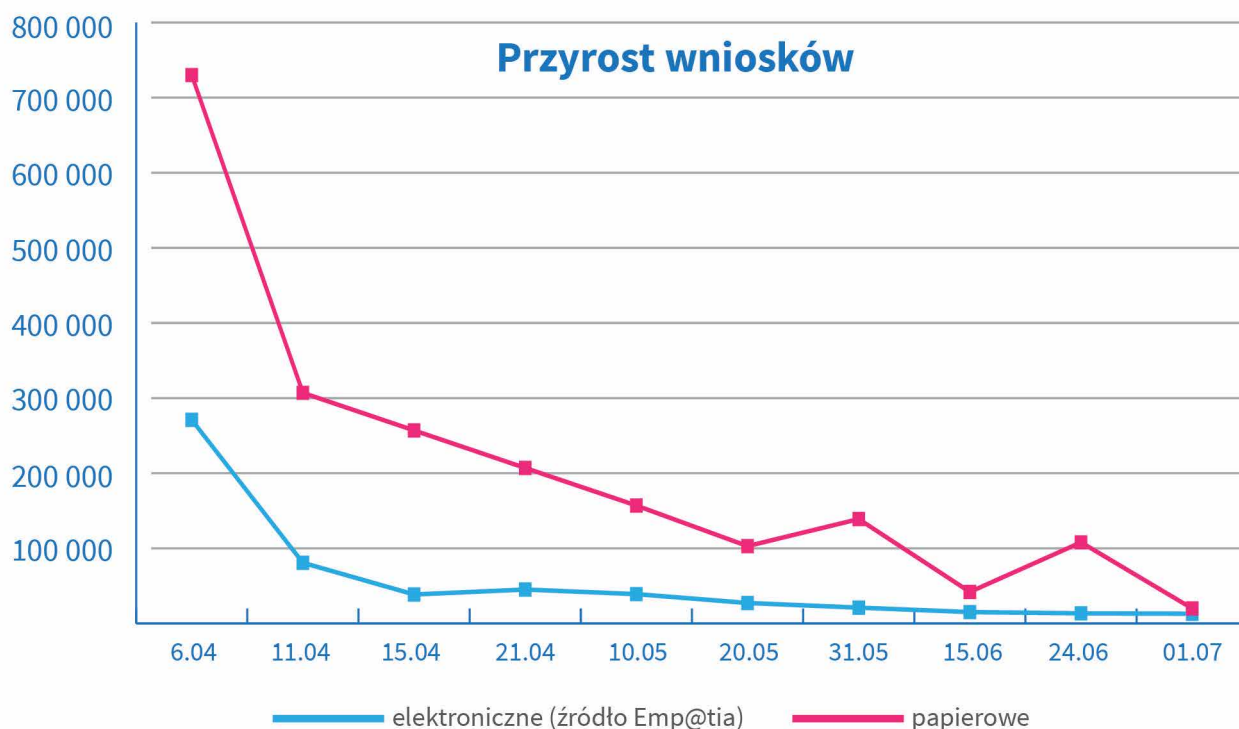
Wrocław (ponad 33,1 tys.)

Łódź (ponad 37,1 tys.)

Kraków (ponad 42,4 tys.)

W ciągu pierwszych czterech dni funkcjonowania programu rodzice i opiekunowie złożyli blisko 40% wszystkich wniosków, zarówno papierowych jak i elektronicznych. Do końca kwietnia wpłynęło 78% wszystkich wniosków.

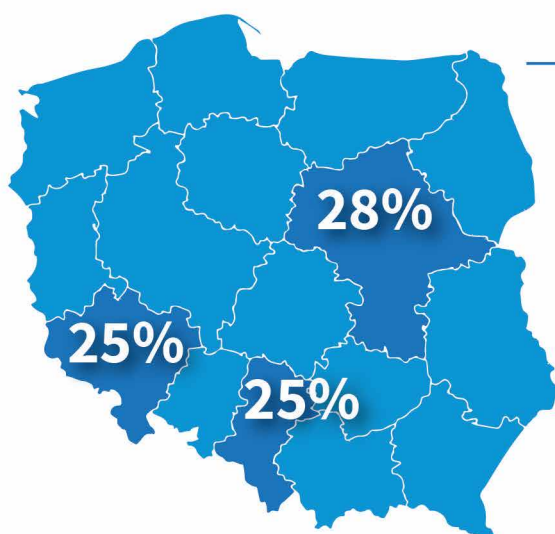

W sumie wnioski online stanowiły 20% ogółu – złożono ich do 1 lipca prawie 550 tys. Forma elektroniczna największą popularnością cieszyła się w woj. mazowieckim (28%), dolnośląskim (25%) i śląskim (również 25%). W Warszawie i Lesznowoli złożono elektronicznie ponad 50% ogółu wniosków.

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

20%

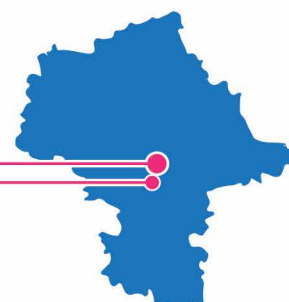
Do 1 lipca złożono ich prawie **550 tys.**

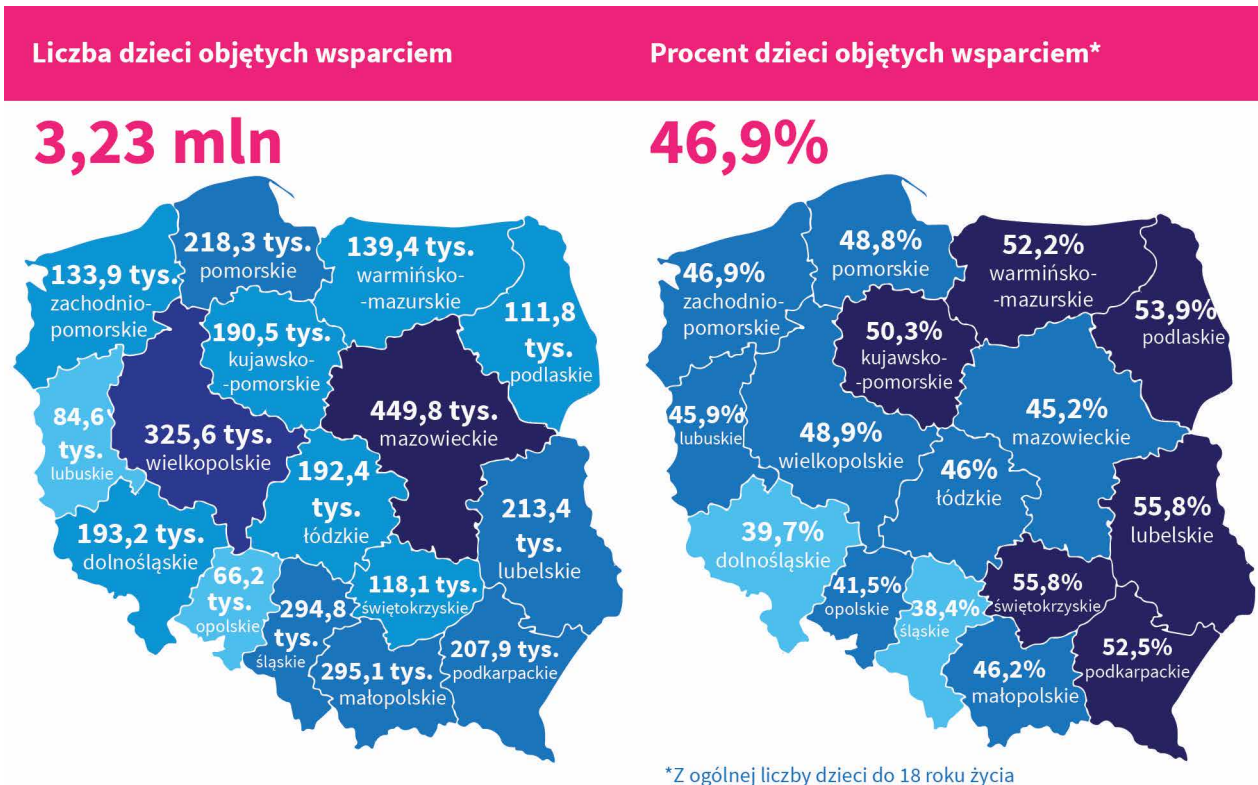
najwięcej wniosków elektronicznych
złożono w woj. mazowieckim,
dolnośląskim i śląskim

Warszawa (ponad 50%)

Lesznowola (ponad 50%)

W całej Polsce świadczenie wychowawcze otrzymuje ponad 3,2 mln dzieci. Stanowi to 47% ogółu dzieci do 18. roku życia w całym kraju. Największy procent przypada w województwach: świętokrzyskim i lubelskim (prawie 56%), podlaskim (prawie 54%), podkarpackim (52,5%) oraz warmińsko-mazurskim (52,2%). Udział ten będzie z pewnością jeszcze wyższy po rozpatrzeniu przez gminy wszystkich już złożonych wniosków.

Od 1 kwietnia prowadzono 254 spraw dotyczących zmiany formy wypłaty świadczenia wychowawczego z pieniężnej na rzeczową, co stanowi 0,01 procenta w stosunku do wszystkich wydanych decyzji.

254 spraw dotyczących zmiany formy wypłaty świadczenia wychowawczego z pieniężnej na rzeczową

to **0,01%** wszystkich wydanych decyzji

RODZINA
500+

w województwie
dolnośląskim

173,5 tys.
złożonych wniosków

143,2 tys.
wydanych decyzji

to
82%
realizacji złożonych
wniosków

586 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **292 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

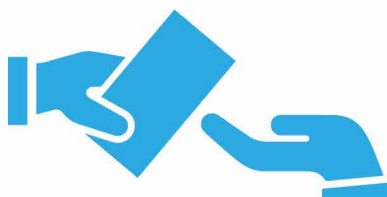
25%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

4,9 tys.
złożonych wniosków

14,6 tys.
wypłaconych świadczeń

7,17 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji

7

RODZINA
500+

w województwie
kujawsko-pomorskim

146,2 tys.
złożonych wniosków

128,8 tys.
wydanych decyzji

to
88%
realizacji złożonych
wniosków

572,9 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **286 mln zł**
trafiło już do rodzin

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

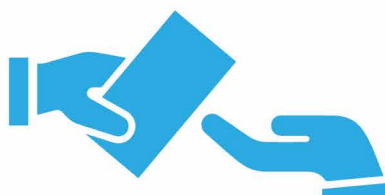
17%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

2,63 tys.
złożonych wniosków

7,98 tys.
wypłaconych świadczeń

3,94 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **1**

RODZINA
500+

w województwie
lubelskim

153,6 tys.
złożonych wniosków

139,3 tys.
wydanych decyzji

to
91%
realizacji złożonych
wniosków

643,8 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **321 mln zł**
trafiło już do rodzin

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

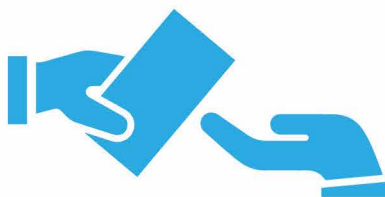
13%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

2,43 tys.
złożonych wniosków

6,55 tys.
wypłaconych świadczeń

3,24 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **3**

RODZINA
500+

w województwie
lubuskim

65,7 tys.
złożonych wniosków

60 tys.
wydanych decyzji

to
91%
realizacji złożonych
wniosków

258,5 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **129 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

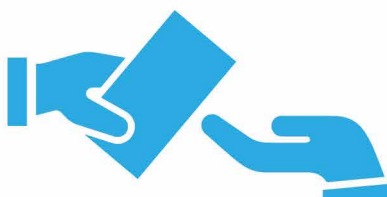
19%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

1,79 tys.
złożonych wniosków

5,42 tys.
wypłaconych świadczeń

2,65 mln
trafiło do rodzin

RODZINA
500+

w województwie
łódzkim

165,3 tys.
złożonych wniosków

134 tys.
wydanych decyzji

to
81%
realizacji złożonych
wniosków

592,8 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **295 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

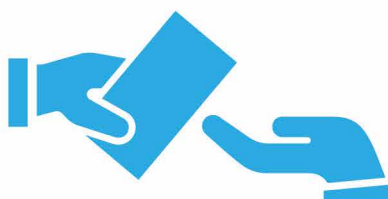
18%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

3,57 tys.
złożonych wniosków

10,5 tys.
wypłaconych świadczeń

5,18 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **9**

RODZINA
500+

w województwie
małopolskim

242,1 tys.
złożonych wniosków

195,3 tys.
wydanych decyzji

to
81%
realizacji złożonych wniosków

889,2 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **443 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

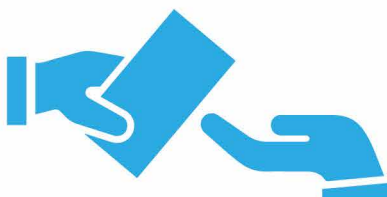
20%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

2,5 tys.
złożonych wniosków

7,51 tys.
wypłaconych świadczeń

3,88 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **8**

RODZINA
500+

w województwie
mazowieckim

387,1 tys.
złożonych wniosków

316,5 tys.
wydanych decyzji

to

82%

realizacji złożonych
wniosków

1,35 mln wypłaconych świadczeń

ok. **675 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

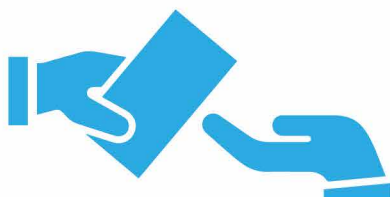
28%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

4,8 tys.
złożonych wniosków

14,9 tys.
wypłaconych świadczeń

7,35 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **6**

RODZINA
500+

w województwie
opolskim

55,3 tys.
złożonych wniosków

47,1 tys.
wydanych decyzji

to
85%
realizacji złożonych
wniosków

203 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **101 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

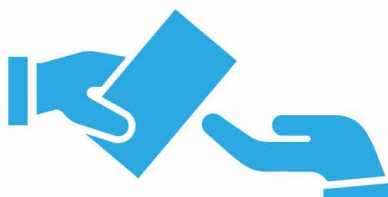
16%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

1,21 tys.
złożonych wniosków

3,84 tys.
wypłaconych świadczeń

1,9 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **3**

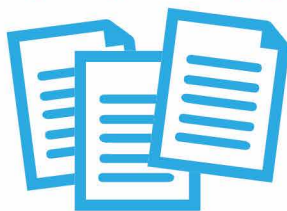
RODZINA
500+

w województwie
podkarpackim

155,1 tys.
złożonych wniosków

138,8 tys.
wydanych decyzji

to
90%
realizacji złożonych
wniosków

647,9 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **323 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

12%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

1,53 tys.
złożonych wniosków

4,74 tys.
wypłaconych świadczeń

2,34 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **3**

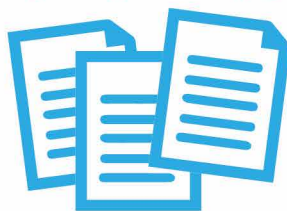
RODZINA
500+

w województwie
podlaskim

80,8 tys.
złożonych wniosków

72,5 tys.
wydanych decyzji

to
90%
realizacji złożonych wniosków

341,1 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **170 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

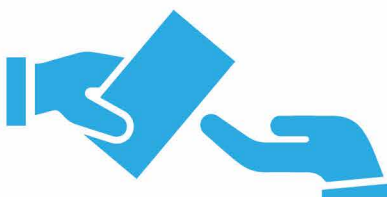
17%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

0,99 tys.
złożonych wniosków

3,36 tys.
wypłaconych świadczeń

1,66 mln
trafiło do rodzin

RODZINA
500+

w województwie
pomorskim

162,7 tys.
złożonych wniosków

138,7 tys.
wydanych decyzji

to
85%
realizacji złożonych
wniosków

639,2 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **318 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

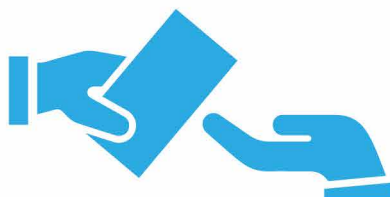
23%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

3,41 tys.
złożonych wniosków

10,6 tys.
wypłaconych świadczeń

5,27 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **4**

RODZINA
500+

w województwie
śląskim

278,2 tys.
złożonych wniosków

225,2 tys.
wydanych decyzji

to
81%
realizacji złożonych wniosków

904 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **451 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

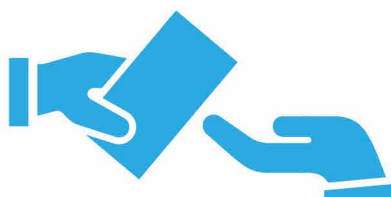
25%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

6,97 tys.
złożonych wniosków

19,5 tys.
wypłaconych świadczeń

9,61 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **6**

RODZINA
500+

w województwie
świętokrzyskim

86,7 tys.
złożonych wniosków

79,7 tys.
wydanych decyzji

to
92%
realizacji złożonych
wniosków

357,7 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **178 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

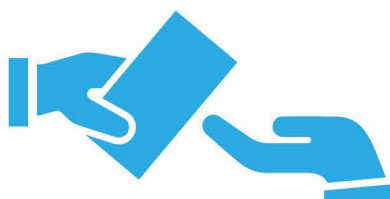
11%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

1,3 tys.
złożonych wniosków

3,44 tys.
wypłaconych świadczeń

1,7 mln
trafiło do rodzin

RODZINA
500+

w województwie
warmińsko-mazurskim

102,2 tys.
złożonych wniosków

92,1 tys.
wydanych decyzji

to
90%
realizacji złożonych wniosków

423,4 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **211 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

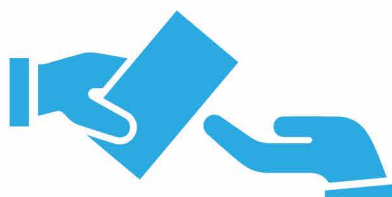
16%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

2,49 tys.
złożonych wniosków

7,56 tys.
wypłaconych świadczeń

3,72 mln
trafiło do rodzin

RODZINA
500+

w województwie
wielkopolskim

259,5 tys.
złożonych wniosków

224,2 tys.
wydanych decyzji

to
86%
realizacji złożonych
wniosków

994,6 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **496 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

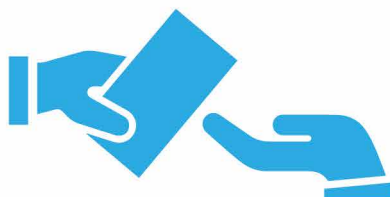
20%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

4,05 tys.
złożonych wniosków

12 tys.
wypłaconych świadczeń

5,95 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **6**

RODZINA
500+

w województwie
zachodniopomorskim

104,9 tys.
złożonych wniosków

94,3 tys.
wydanych decyzji

to
90%
realizacji złożonych
wniosków

405 tys. wypłaconych świadczeń

ok. **202 mln zł**
trafiło już do rodzin

eWniosek

Udział wniosków on-line
w ogóle złożonych wniosków

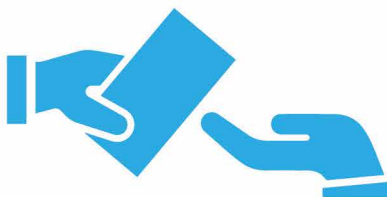
20%

Dodatki wychowawcze i dodatki do zryczałtowanej kwoty

3,11 tys.
złożonych wniosków

9,86 tys.
wypłaconych świadczeń

4,86 mln
trafiło do rodzin

Liczba gmin, w których pozostało jeszcze 30% wniosków do realizacji **3**

5. Rodziny i samorządowcy o „Rodzina 500 plus”

Z badania IBRiS* przeprowadzonego dla dziennika „Rzeczpospolita” wynika, że 59 proc. Polaków dobrze ocenia program „Rodzina 500 plus” krytykuje go zaś 37 proc. ankieterów. Największe poparcie program ma w małych miastach, do 50 tys. mieszkańców (70 proc. zwolenników, 27 proc. przeciwników).

Co rodziny i samorządowcy mówią o programie?

– Co nam daje 500 plus? Poczucie bezpieczeństwa, że wystarczy do końca miesiąca, bez lęku z powodu nieplanowanych wydatków na lekarstwa czy stomatologa. Otwiera nowe horyzonty wspólnych wyjazdów, spędzania wolnego czasu, budowania relacji i więzi, czy też dodatkowych zajęć. Wymierny aspekt materialny, ale jakże ważny wymiar psychologiczny, mocnego stanięcia na nogi, z podniesioną głową spojrzenia w przyszłość. To jest warte każdych pieniędzy.

Małgorzata i Janusz Gulipowie

– Dodatkowe środki z programu Rodzina 500 plus przeznaczamy w naszej rodzinie na potrzeby życia codziennego. Pozwalają na spokojniejsze kupienie dzieciom obuwia, ubrań, sfinansowanie dodatkowych zajęć czy wyjścia do kina lub zaplanowania wyjazdu na wakacje.

Jesteśmy jedną z wielu rodzin wielodzietnych, które, mimo zatrudnienia i stałych dochodów nie mogły dotąd zapewnić naszym dzieciom wielu rzeczy. Program wyszedł nam z pomocą i jest bardzo potrzebny. Mamy nadzieję, że nadal będzie się rozwijać.

Katarzyna i Zbigniew Jarosz

– Wprowadzenie programu Rodzina 500 plus to przełom w funkcjonowaniu Państwa. Wreszcie upodmiotowiono rodziny i w sposób realny wsparto dzieciństwo. Gospodarka to ludzie. Dla samorządów to także ogromne pieniądze: w przypadku Nysy jest to ponad 20 milionów złotych, z których zdecydowana większość zasili lokalną gospodarkę i przyczyni się do powstawania nowych miejsc pracy.

Kordian Kolbiarz, burmistrz Nysy

*IBRiS dla „Rzeczpospolitej”. Badanie CATI przeprowadzono 3-4 czerwca 2016 r. na próbie 1100 dorosłych Polaków.

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

